

Datum	Vår beteckning
2001-03-21	2001/0015-22
Ert datum	Er beteckning
2001-01-09	S2000/3275/ST

Socialdepartementet
Enheten för sociala tjänster
Kerstin Jansson
103 33 STOCKHOLM

Nationellt stöd vid upphandling av hjälpmedel

Nämnden för offentlig upphandling (NOU) inkommer härmed med remissvar på Landstingsförbundets, Svenska Kommunförbundets och Socialdepartementets utredning av "Nationellt stöd vid upphandling av hjälpmedel" (november 2000).

NOU vill uppmärksamma Socialdepartementet på att den tolkning av LOU som görs på sid. 10 och som blev resultatet av Svenska Kommunförbundets, Landstingsförbundets och SUB:s överläggningar med NOU, kan behöva ses över med anledning av den senaste utvecklingen i rättspraxis och de ändringar i verksamheten som utredningen föreslår. NOU vill i sammanhanget peka på EG-domstolens dom av den 18 november 1999 (C-107/98) i det s.k. Teckal-målet och Regeringsrättens dom av den 19 december 2000 (mål nr 180-2000).

I Teckal-målet behandlar EG-domstolen frågan om en kommuns tilldelning av ett tjänstekontrakt till en sammanslutning av kommuner (i vilken kommunen i fråga var medlem) omfattas av LOU. Kontraktet hade inte upphandlats i enlighet med direktivet som reglerar upphandling av tjänster. EG-domstolen förklarar i domen att tjänstedirektivet gäller för avtal som sluts mellan en upphandlande enhet och en i förhållande till denna juridiskt fristående person. Endast i de fall som den upphandlande enheten samtidigt utövar en kontroll över den ifrågavarande juridiska personen som motsvarar den kontroll som enheten utövar över sin egen förvaltning och denna person bedriver huvuddelen av sin verksamhet tillsammans med den eller de myndigheter som innehar den, skulle något annat kunna gälla. Direktivet är tillämpligt när en upphandlande enhet avser att sluta ett skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor om leverans av produkter med en i formellt hänseende fristående enhet vilken kan fatta egna beslut oberoende av denna myndighet.

I Regeringsrättens dom (mål nr 180-2000) behandlas frågan om ett landsting skall upphandla vissa tjänster i enlighet med LOU. Landstinget i fråga har ingått ett avtal med AB Dalatrafik som därigenom fick i uppdrag att ansvara för drift av beställningscentral inklusive planering, upphandling, utförande, samordning och administration av sjukresetransporter. Landstinget är tillsammans med länets kommuner ägare av AB Dalatrafik. Bolaget skall enligt avtalet fakturera landstinget för utförda tjänster. I målet hävdade landstinget att LOU inte är tillämplig eftersom det inte är fråga om en upphandling utan en uppgiftsöverföring. Regeringsrätten ansåg dock att det var fråga om en upphandling som utförts i enlighet med LOU.

Datum
2001-03-21

Vår beteckning
2001/0015-22

Socialdepartementet bör utreda närmare om det föreslagna nationella stödet vid upphandling av hjälpmedel kommer att innebära att upphandlande enheter sluter avtal med ekonomiska villkor med en i formellt hänseende fristående enhet som kan fatta beslut oberoende av de upphandlande enheterna som anlitar dess tjänster.

Frågan om kommuners och landstings köp från deras egna bolag behandlas även i Upphandlingskommitténs slutbetänkande ”Mera värde för pengarna” (SOU 2000:31) på sid. 103 ff. och 289 ff.

Det har också kommit till NOU:s kännedom att EG-kommissionen har visat intresse för området, bl.a. genom att kartlägga och diskutera lagligheten av de olika medlemsstaternas organisationer för centraliserade inköp.

NOU vill också erinra om att dagens regelverk avseende den s.k. klassiska sektorn, dit ifrågavarande upphandlingar hör, saknar bestämmelser om ramavtal. Frågan om utformningen av bestämmelser om ramavtal är inte slutdiskuterad utan är enbart på förslagsstadiet. Även om förslaget antas enligt kommissionens tidplan kan ändringar i svensk lagstiftning träda i kraft tidigast om ett par år. NOU ställer sig därför tveksam till att samordningsorganisationens uppgifter beträffande upphandling baseras på ännu inte antagna EG-direktiv.

Detta yttrande har beslutats vid nämndsammanträde den 21 mars 2001, i vilket deltog kammarrättslagmannen Lisbeth Edlund, ordförande, kommerserådet Bengt Agild, civilekonomen Jonas Berggren, sektionschefen Hans Ekman, kanslirådet Charlotte Hedlund, avdelningsdirektören Lisbeth Johnson, juristen Eva Sveman och konsulten Peter Thore. Beslutet fattades i närvaro av kanslichefen Margareta Hentze och efter föredragning av jur. kand. Åsa Edman. Beslutet expedieras i enlighet med föredragandens förslag efter ändringar enligt de direktiv som beslutats vid nämndsammanträdet.

NÄMNDEN FÖR OFFENTLIG UPPHANDLING

Åsa Edman